

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Адлагинская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО:

На заседании МО

Протокол № 1 от «29» 08 2016 г.

А.Е. Федорова (А.Е. Федорова)

СОГЛАСОВАНО:

заместитель директора

по УВР

Т.Н. Григорьева (Т.Н. Григорьева)

«30» августа 2016 г.

УТВЕРЖДЕНО:

директор школы

Т.С. Иванова (Т.С. Иванова)

пр. № 41/1843 от 01.09.16

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
ПО РОДНОЙ (ЯКУТСКОЙ) ЛИТЕРАТУРЕ
НА 2016 - 2017 учебный год**

Предмет: родная (якутская) литература

Класс: 5

Учитель: Федорова А.Е.

Количество часов в неделю: 2 ч

Количество часов по программе: 67 ч.

	1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть
Всего часов по программе	16	15	20	16
Дано уроков фактически				
Не выполнено (указать причину)				

Улэлиир бырагыраама Федеральной государственной уерэх стандардыгар олобуран онобулунна. «Тереебут литература» 5 кыл учебнигар Дьокуускай: Бичик, 2016 (ааптардар: Е.М.Поликарпова, Н.И.Филиппова, У.М.Флегонтова), «Тереебут литература: улэлиир бырагыраама: 5-9 кылаас» /ааптардар: Е.М.Поликарпова, Н.И.Филиппова, У.М.Флегонтова сеп тубэбэр.

Нэдиэлэбэ 2 чаас уерэтиллэр. Сыллаабэ уерэх халандаарынан 69 чаас тахсарыттан 2 чааба быраабыннык куннэргэ тубэбэринэн (23.02, 09.05) сылга 67 чаас тахсар.

ТУСТААХ УЕРЭХ БИРИДИМИЭТИН УЕРЭТИИ ТУМУГЭ.

Обо аабар дьобура, уус-уран ылынар, олобу анаарар кыаба сайдарыгар ураты суолталаах кэм. Аабэы, сана, сурук терут уеруйэхтэрин инэриммит буоланнар, бу кэмнэ обо литератураба, уус-уран тылынан айар дьарыкка ордук абабас, ылынымтыа буолара биллэр. Онон, бу кылааска уерэнээччини сайыннарыы, иитии сурун тускулларынан манныктары бэлиэтиир олохтоох:

1. Аабар дьобуру сайыннарыы. Уус-уран айымныыны тус суолталаахтык ылынар дьобуру сайыннарыыга дьулуур. Манна уус-уран тыл ис номобун, уйулбатын обо билгэлии, быбаара, ырыта уерэнэригэр уеруйэх олохтуурга дьулуур бабылыыр суолталаах, оччобуна эрэ кини литературнай айымныыны тус суолталаахтык ылынарыгар тирэх уескуур. Онон, 5 кылааска обо:

- аабэы сурун ейдебулун (хобоонноохтук, айымныылаахтык аабэы ньымаларын) бабылыыр кыахха кириэхтээх;
- кыра кэриннээх айымныыны ейтен, хобоонноохтук аабэы ньымаларын бабылыыр, аабарын себулуур;
- уус-уран айымныыны аабэыга тардыстар, дуобуйууну ылар кэриннэрин инэрии ситибилиэхтээх.

2. Санарар сананы сайыннарыы. Обо тылынан ситимнээх санатын тибиктээхтик сайыннарыы. 5 кылааска обо аахпыт айымныытын ис хобоонун кэпсээин икки араабын (кылгатын, талан) табатык туванан, кэпсиир дьобуру бабылыыр. Айымныы ойуулуур-дьубуннуур ньымаларын таба туванан, айымныы ис хобоонунан кэпсиир дьобурга сыстар, ыйытыларга, сьэргэбэйгэ бэйэтин санаатын этэ уерэнэр. Ейге онорон керер кыаба абыллар, ей ууа айымныылаах, айан кэпсээин терутун ууар.

3. Суруйар дьобуру сайыннарыы. Айар, айымныылаах ньымаларынан сурук тылын сайыннарыы терутун ууруу, литературнай диктант, аахпыттан суруйуу, кыра кэриннээх айар уонна ейтен суруйар дьобурга сыбыары ситибилилэр. Психологтар бэлиэтииллэринэн уонна нуучча улуу суруйааччыта Л.Н. Толстой Яснай Полянаба оболору аабарга, суруйарга, тылынан айарга уерэппит улэтэ итэбэтэринэн, бу кэмнэ обо суруйар дьобурун сайыннарыы ураты тобоостоох кэмэ. Кини тус интэриэбин, олобун эйгэтин таба тайанан, тылынан айы суолугар киллэрии кэскиллээх. Онон, бу олук уерэнээчи суруйар, айар, уус-уран айымныыны чинчийэр улэбэ киирэр суолун тердун ууар.

4. Литературнай билиини, дьобуру сайыннары. Норуот тылынан уус-уран айымньытын, керуннэрин туьунан ейдебулу диринэтии. Фольклор керуннэринэн тылынан уобараьы айыы ньымаларын билиьиннэрии: аллитерация, ассонанс, хатылааьын, ханарытыы, аллегория, эпитет, тэnnэбил, метафора. Уус-уран тыл уратытын, кууьун туьунан бастааны тирэх ейдебуллэри инэрии. Норуот тылынан уус-уран айымньыта уонна уус-уран литература ситимэ. Автор (суруйааччы) туьунан ейдебулу кэнэтии. Герой, персонаж туьунан ейдебулу диринэтии.

Ис хобьооно.

Норуот еркен ейе, ытык тыла (16 чаас) – ес хобьооно. Таабырын. Чабыр5ах. Остуоруйа. Олонхо.

Норуот тылынан уус-уран айымньытыттан литература5а (9 чаас) – П.Н.Тобуруокап. Тараас туьунан чабыр5ах. Ексекулээх Елексей. Билбит-кербут. М.Н.Матахова. Билбит-кербут. Эллэй. Чурум-Чурумчуку. Т.Е.Сметанин. Куерэгэй. А.Д.Неустроева. Сабыл, эьэ уонна о5о.

Уус-уран литература. Олох туллар тутаахтара (7 чаас) – Амма Аччыгыйа. Ийэ. С.П.Данилов. Мин а5ам. С.Данилов. Икки суол. Эллэй. Таптыа5ын ийэни. Н.С.Тарабукин. Ийэм кэпсиирэ.

Мин кьибин (7 чаас) – С.П.Данилов. Олонхо о5ото. Эрилик Эристиин. Хачыгыр. Николай Якутскай. Ханкы. Соболон.

Ийэ тыл – норуот тына (3 чаас) – Кундэ. Тереебут тыл. С.П.Данилов. Саха саната. Сахалыы санарар туьугар.

Ийэ айыл5а уонна кьи (5 чаас) – Ексекулээх елексей. Уруйэ. Куннук Уурастыырап. Келукэчээн. С.П.Данилов. Кыьынны кун. Сэмэн Тумат. Улуу кыыл тыына.

Кьи утуе майгыта, сирэ – олох сунньэ (5 чаас) – Алампа. Дьуьун кубулуйумтуо. Кун Дьирибинэ. Тураахтаах куудээх. Чысхаан. Хоьууттар.

История, олох, кьи. (6 чаас) – Суорун Омоллоон. Чеече. Чысхаан. Сайылыкка. Ча5ыл5ан. Хайыьар. Уйбаан Нуолур. Чооруона – саллаат о5ото. Уустаах Избеков. Оотуй уонна Тоотуй.

Толкуйдаах, улэьит кьи оло5у онорор (7 чаас) – П.А.ойуунускай. О5о куйуурдуу турара. Т.Е.Сметанин. Мэхээлэчээн булчут кэпсээннэрэ. Далан. Тэппэй боччумурап. Сэмэн Тумат. Батыьыннарыылаах биэ.

Сыллаа5ы хатылааьын (2 чаас).

ТИЭМЭНЭН БЫЛААН

№	Ытык ейдебуллэр	Уруок тиэмэтэ	тиэмэ сурун ис хобооно	был.кунэ	быт.кунэ
Норуот еркен ейе, ытык тыла (16 чаас)					
1		Ес хобооно	Киьи майгытын-сигилитин, тулалыыр эйгэ, айылба, уерэх, олох туьунан ес хобоонноро.	06.09	
2		Таабырын	Тулалыыр эйгэ, дьон сыьыанын, кыыл-суел, айылба туьунан таабырыннар.	08.09	
3		Чабырбах. Сылгыны хобуйуу. Ахсаан чабырбаба.	Сытыы тыллаах чабырбах норуот айымнытын биир сурун уратыта буоларын ейдутуу. Ырытыы, майгыннатыы.	13.09	
4		Остуоруйа. Биэс ынахтаах Бэйбэрикээн эмээхсин.	Уус-ураннык аабыы, кэпсээьин.	15.09	
5		Остуоруйа. Биэс ынахтаах Бэйбэрикээн эмээхсин.	Уус-ураннык аабыы, кэпсээьин.	20.09	
6		Учугэй Уедуйээн.	Аабыы, кэпсииргэ бэлэмнэнии.	22.09	
7		Учугэй Уедуйээн.	Кэрчигинэн кэпсээьин	27.09	
8		С.С.Васильев. Менуруур Бе5е.	Аабыы, ырытыы, сэьэргэьии. Олонхо толоруллар уратыта. Олонхо дьоруойдара.	29.09	
9		С.С.Васильев. Менуруур Бе5е.	Олонхону ырытыы, себулээьит тугэни талан уруьуйдааьын.	04.10	
10		С.С.Васильев. Менуруур Бе5е.	Аабыы, ырытыы, сэьэргэьии. Олонхо толоруллар уратыта. Олонхо дьоруойдара.	06.10	
11		С.С.Васильев. Айыы Дьурабаастай.	Олонхону ырытыы, себулээьит тугэни талан уруьуйдааьын.	11.10	
12		С.С.Васильев. Айыы Дьурабаастай.	Аабыы, ырытыы, сэьэргэьии. Олонхо толоруллар уратыта. Олонхо дьоруойдара.	13.10	
13		С.С.Васильев. Айыы Дьурабаастай.	Аабыы, ырытыы, сэьэргэьии. Олонхо толоруллар уратыта. Олонхо дьоруойдара.	18.10	
14		С.С.Васильев – олонхоьут суруйааччы.		20.10	
15		Ньунурмэк. (эбэнки олонхото)	Тэннээн керуу.	25.10	

16		Ньунурмэк. (эбэнки олонхото)	Ырыты.	27.10	
Норуот тылынан уус-уран айымныгыттан литератураба (9 чаас)					
17		Чабырбах. П.Н.Тобуруокап. Тараас туьунан чабырбах.	Сытыы тыллаах чабырбах норуот айымныгын биир сурун уратыта буоларын ейдутуу. Ырытыы, майгыннаты.	08.11	
18		Ексекулээх Елексей. Билбит-кербут.	Сытыы тыллаах чабырбах норуот айымныгын биир сурун уратыта буоларын ейдутуу. Ырытыы, майгыннаты.	10.11	
19		М.Н.Матахова. Алаа харах, анаар кулгаах.	Сытыы тыллаах чабырбах норуот айымныгын биир сурун уратыта буоларын ейдутуу. Ырытыы, майгыннаты.	15.11	
20		С.Р.Кулачиков-Эллэй. Чурум-Чурумчуку.	Суруйааччы остуоруйатын тэннээн керуу. Ырытыы, сьэргэьи.	17.11	
21		С.Р.Кулачиков-Эллэй. Чурум-Чурумчуку.	Суруйааччы остуоруйатын тэннээн керуу. Ырытыы, сьэргэьи.	22.11	
22		«Чурум-Чурумчуку» тумуктуур урук.	Аабыы, кэпсээин арааба	24.11	
23		Т.Е.Сметанин «Куерэгэй»	Аабыы, ырытыы	29.11	
24		«Куерэгэй»		01.12	
25		Бэйэ аабыыта. А.Д.Неустроева. Сабыл, эьэ уонна о5о	Суруйааччы остуоруйатын тэннээн керуу. Ырытыы, сьэргэьи.	06.12	
Олох туллар тутаахтара (7 чаас)					
26		Н.Е.Мординов. Ийэ.	Аабыы, ырытыы.	08.12	
27		С.П.Данилов. Мин а5ам.	Аабыы, ырытыы.	13.12	
28		Айар улэ. «Мин ийэм», «Мин а5ам»		15.12	
29		С.Данилов. Икки суол.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	20.12	
30		С.Р.Кулачиков-Эллэй. Таптыа5ын ийэни.	Ситимнээх сананы сайыннарыы.	22.12	
31		С.Р.Кулачиков-Эллэй. Таптыа5ын ийэни.	Аабыы, ырытыы.	27.12	
32		Н.С.Тарабукин. Ийэм кэпсиирэ.	Аабыы, сьэргэьи.	10.01	

Мин кийибин (7 чаас)					
33		С.П.Данилов. Олонхо оботобун.	Ырыты, дорбоонноох аабы.	12.01	
34		«Олонхо дойдутун оботобун». Ейтен суруйуу	Ситимнээх сана, бэйэ санаатын этинии.	17.01	
35		С.С.Яковлев-Эрилик Эристиин. Хачыгыр.	Аабы, ырыты. Урукку, билинни олобу тэннээн керуу.	19.01	
36		С.С.Яковлев-Эрилик Эристиин. Хачыгыр.	Аабы, ырыты. Урукку, билинни олобу тэннээн керуу.	24.01	
37		Тыыннах тыл. Айымны биир дьоруойугар сурук суруйуу.	Ситимнээх сана, бэйэ санаатын этинии.	26.01	
38		Николай Якутскай. Ханкы. Соболон.	Аабы, ырыты. Кэпсииргэ уэрэнии.	31.01	
39		«Кийи диэн кимий?», «Кийи диэн – урдук аат!» талан ейтен суруйуу.	Ситимнээх сана, бэйэ санаатын этинии.	03.02	
Ийэ тыл – норуот тыына (3 чаас)					
40		А.А.Иванов – Кундэ. Тереебут тыл. С.П.Данилов. Саха саната.	Аабы, ырыты. Дорбоонноох аабы, тэннээн керуу.	07.02	
41		С.П.Данилов. Сахалы санарар иын.	Аабы, ырыты. Дорбоонноох аабы, тэннээн керуу.	09.02	
42		Расул Гамзатов. Тереебут тыл.	тэннээн керуу.	14.02	
Ийэ айылба уонна кийи (5 чаас)					
43		А.Е.Кулаковскай. Уруйэ	Аабы, ырыты. Дорбоонноох аабы, тэннээн керуу.	16.02	
44		В.М.Новиков-Куннук Уурастырап. Келукэчээн.	Аабы, ырыты. Дорбоонноох аабы, тэннээн керуу.	21.02	
45		С.П.Данилов. Кыбынны кун.	Аабы, ырыты. Дорбоонноох аабы, тэннээн керуу.	28.02	
46		С.А.Попов-Сэмэн Тумат. Улуу кыыл тына.	Аабы, ырыты. Кэпсииргэ уэрэнии.	02.03	
47		Бэйэ аабыта. С.Р.Кулачиков-Эллэй. Кыбын.	Аабы, ырыты. Дорбоонноох аабы, тэннээн керуу.	07.03	
Кийи утуе майгыта, сизэрэ – олох сунньэ. (5 чаас)					

48		А.И.Софронов – Алампа. Дьуун кубулуйумтуо.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	09.03	
49		С.А.Саввин-Кун Дьырибинэ. Тураахтаах Куудээх.	Угэ тыла-еье. Дор5оонноох аабыы, ырытыы, сьэргээын.	14.03	
50		Бэйэ аабыыта. Н.М.Заболоцкай-Чысхаан. Хоьуутгар.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	16.03	
51		Бэйэ аабыыта. Н.М.Заболоцкай-Чысхаан. Хоьуутгар.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	21.03	
52		«Утуе майгын – кетер кынатын» ейтен суруйуу.	Ситимнээх сана, бэйэ санаатын этинии.	04.04	
История, олох, кьи (6 чаас)					
53		Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон. Чеече.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	06.04	
54		Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон. Чеече.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	11.04	
55		Н.М.Заболоцкай – Чысхаан. «Сайылыкка»	Аабыы, ырытыы. Кэрчиккэ араарыы.	13.04	
56		Н.М.Заболоцкай – Чысхаан. «Сайылыкка»	Аабыы, ырытыы. Кэрчиккэ араарыы.	18.04	
57		И.Е.Винокуров-Чабылбан. Хайьбар.	Аабыы, ырытыы. Дор5онноох аабыы, тэннээн керуу.	20.04	
58		Уйбаан Нуолур. Чооруона – саллаат обото.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	25.04	
Толкуйдаах, улэыт кьи олобу онорор (7 чаас)					
59		П.А.Ойуунускай. О5о куйуурдуу турара.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии. Билинни, урукку олобу тэннээн керуу.	27.04	
60		Т.Е.Сметанин. Мэхээлэчээн булчут кэпсээннэрэ.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	02.05	
61		Т.Е.Сметанин. Мэхээлэчээн булчут кэпсээннэрэ.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	04.05	
62		Т.Е.Сметанин. Мэхээлэчээн булчут кэпсээннэрэ.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	11.05	
63		Бэйэ аабыыта. С.А.Попов – Тумат. Батыьынаррылаах	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	16.05	

		биэ.			
64		Бэйэ аабыыта. С.А.Попов – Тумат. Батыыннарыылаах биэ.	Аабыы, ырытыы. Кэпсииргэ уэрэнии.	18.05	
65		Айар улэ. «Улэ киьини киэргэтэр» ейтен суруйуу.	Ситимнээх сана, бэйэ санаатын этинии.	23.05	
Сыллаабы хатылаабын (2 чаас)					
66		Сыллаабы хатылаабын.		25.05	
67		Сыллаабы хатылаабын		30.05	